

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. 18.06.2020

Dr. ALİ ŞEKER
CHP İstanbul Milletvekili

Engelli vatandaşlarımızın toplumsal hayata bağımsız birer birey olarak katılabilmeleri için iş hayatında dahil olmaları büyük önem taşımaktadır. Bunun için de engelli vatandaşlarımızın istihdamı gerek kamuda gerekse özel sektörde kanunlar yolu güvence altına alınmaya çalışılmıştır. Türkiye’de engellilerin işçi olarak istihdamı, 4857 sayılı İş Kanunu’nun 30 uncu maddesinde öngörülen kota sistemi ile sağlanmaya çalışılmaktadır. İlgili maddeye göre; 50 veya daha fazla işçi (tarım ve orman işletmelerinde 51 veya daha fazla) çalıştıran özel sektör işyerlerinde %3; kamu işyerlerinde ise %4 engelli vatandaşımızın istihdam edilmesi gerekmektedir. Kamuda istihdam edilebilmek için EKPSS puanı gerekmektedir.

ÖSYM tarafından düzenlenen EKPSS istatistiklerine baktığımızda 22 Nisan 2018 tarihinde yapılan EKPSS’ye 88.833 engelli vatandaşımızın başvurduğu görülmektedir. Başvuran sayısının çokluğuna rağmen ne yazık ki kamuda gerektiği kadar kontenjan açılmamaktadır. 2018-EKPSS-2018/1 için 2.171 kontenjan açılırken, 2018-EKPSS-2018/2 için 2.306 kontenjan açılmış ve bu 2.306 kontenjana 58.497 engelli vatandaşımız başvurmuştur. 2019-EKPSS/KURA alımına da yine 36.768 engelli vatandaşımız başvurmuş, yalnızca 1.041’i bir işe yerleşebilmiştir. Özel sektöre bu açıdan örnek olması gereken kamu sektöründe hala gerektiği kadar engelli istihdam edilmemesi engelli vatandaşlarımızı işsizliğe mahkum etmektedir.

Kanun hükmü gereğince, işverenlerin engelli işçileri meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olmaları nedeniyle, işverenin talebine şartları tutarak başvuru yapan ve görüşmeye gelen engellileri işverenin uygun bulmayarak işe almaması veya engelli kontenjan açığı için talep vermeyerek yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda ise işverene 4857 sayılı İş Kanunu’nun 101 inci maddesine istinaden çalıştırmadığı her engelli ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce idari para cezası uygulanmaktadır. Kamu kuruluşları da bu para cezasından hiçbir şekilde muaf tutulmamaktadır. Bu çerçevede;

1. Yasalar gereğince kamuda istihdam edilmesi gereken engelli çalışan sayısı kaçtır?
2. Hali hazırda kamuda istihdam edilen engelli sayısı kaçtır?
3. Boş kontenjan sayısı ve bakanlıklara göre dağılımı kaçtır?
4. 2019 yılında kanunlar gereğince engelli çalışan istihdam etmesi gerekirken kanuni yükümlülüğünü yerine getirmediği tespit edilerek idari para cezasına çarptırılan işveren sayısı kaçtır?
5. Bu işverenlerin illere göre dağılımı nasıldır?
6. Bu işverenlere verilen para cezalarının toplamı ne kadardır?